

ความสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องทางความคิดเห็นของปิตามารดา
เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและความสามารถทางสังคมของเด็กอายุ 4 ปี

นางสาวรุ่งวิรุฬ นุญเกิด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-913-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17278338

THE RELATIONSHIP BETWEEN PARENTAL AGREEMENT ON CHILD REARING AND SOCIAL
COMPETENCE OF FOUR-YEAR-OLD CHILDREN

Miss Rungvirun Boonkird

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

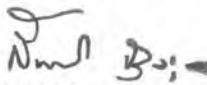
Chulalongkorn University

1996

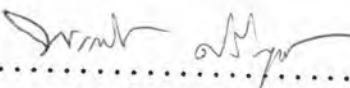
ISBN 974-633-913-3

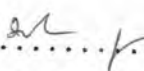
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องทางความคิดเห็นของบิดามารดา
 เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู และความสามารถทางสังคมของเด็กอายุ 4 ปี
 โดย นางสาวรุ่งวิรุฬ บุญเกิด
 ภาควิชา จิตวิทยา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ศิราภรณ์ ทับสายทอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.พรหมเทพย์ คีรีวรรณยศย์)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
 (รองศาสตราจารย์ ศิราภรณ์ ทับสายทอง)

 ..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สมรภรณ์ เอี่ยมสุภามิต)

 ..... กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.พรรณระพี ชลวณิช)

รุ่งวิรุฬ บุญเกิด : ความสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องทางความคิดเห็นของบิดามารดา
เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู และความสามารถทางสังคมของเด็กอายุ 4 ปี

(THE RELATIONSHIP BETWEEN PARENTAL AGREEMENT ON CHILD REARING
AND SOCIAL COMPETENCE OF FOUR-YEAR-OLD CHILDREN) อ.ที่ปรึกษา :

รศ.ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ศิริรงค์ ทับสายทอง,
145 หน้า. ISBN 974-633-913-3

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสอดคล้องทางความคิดเห็น
ของบิดามารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู และความสามารถทางสังคมของเด็กอายุ 4 ปี กลุ่มตัวอย่าง
เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
จำนวน 60 คน เป็นเด็กชายจำนวน 30 คน เด็กหญิงจำนวน 30 คน โดยบิดาและมารดาของเด็ก
ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรม
ความสามารถทางสังคมของเด็ก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ
เพียร์สัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสอดคล้องทางความคิดเห็นของบิดามารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถทางสังคมของเด็กอายุ 4 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.46$, $p<.001$)
2. เด็กชายมีความสามารถทางสังคมไม่แตกต่างจากเด็กหญิง ทั้งในกลุ่มที่บิดามารดา มีความสอดคล้องทางความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูสูงและต่ำ

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาพัฒนาการ
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

= C542889 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY
KEY WORD: PARENTAL AGREEMENT ON CHILD REARING/SOCIAL COMPETENCE OF
FOUR-YEAR-OLD CHILDREN

RUNGVIRUN BOONKIRD : THE RELATIONSHIP BETWEEN PARENTAL AGREEMENT
ON CHILD REARING AND SOCIAL COMPETENCE OF FOUR-YEAR-OLD CHILDREN.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PRAPHAIPHUN PHOOMVUTHISARN,
THESIS CO-ADVISOR : ASSO. PROF. SIRANG TUBSAITONG, 145 pp.
ISBN 974-633-913-3

The purpose of this research was to study the relationship
between parental agreement on child rearing and social competence of
four-year-old children. Sixty pupils from kindergarten level 1, 30 girls
and 30 boys, from 3 schools in Bangkok area were subjects of this study.
Fathers and mothers of the children were asked to complete the Child-
Rearing Practice Report. The researcher and her assistant observed and
recorded social behaviors of these children. Pearson Product Moment
Correlation Coefficient and Two-Way Analysis of Variance were used to
analyse the data.

The major findings were as follows :

1. The parental agreement on child rearing positively correlated
with social competence of four-year-old children ($r=0.46, p<.001$).
2. Social competence of boys did not differ from girls in both
high and low parental agreement on child rearing groups.

จิตวิทยา
ภาควิชา.....
จิตวิทยาพัฒนาการ
สาขาวิชา.....
2538
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ประไพพรรณ ภูมิวิมลสาร อาจารย์ที่ปรึกษา และโดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ศิริรงค์ ทับสายทอง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาของอาจารย์ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรหมทิพย์ ศิริวรรณมุขย์ รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภามิต อาจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี อาจารย์ ดร.พรหมระพี ชลวณิช ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางการศึกษาเพิ่มเติม ตลอดจนให้ความเมตตาและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาคจิตวิทยาทุกท่านที่แสดงความห่วงใยและให้กำลังใจผู้วิจัยโดยตลอด

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนและอาจารย์ บิดามารดาและนักเรียนทุก ๆ โรงเรียนที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ในภาควิชาจิตวิทยาทุกท่านที่คอยให้กำลังใจให้คำปรึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณทิพย์วัลย์ สุทิน คุณเสริมศรี กาญจนสินธุ์ คุณอารยา ฤทธิ์ฤชัย และขอขอบคุณ คุณสายวรุณ บุญคง ที่ให้กำลังใจและคำปรึกษาอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ พยาบาลรวมทั้งเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ทุกท่าน โดยเฉพาะ คุณไพเราะ ยังประดับ คุณจันทร์เพ็ญ ชำนาญ ที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือมาตลอด

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนงานการทาวิจัยส่วนหนึ่ง

และท้ายที่สุดขอขอบคุณ คุณบุศรา บุญเกิด ที่คอยห่วงใย ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการทาวิจัย ขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ความรักความห่วงใยให้กำลังใจ ตลอดจนช่วยเหลือในการทาวิจัยตลอดมา

รุ่งวิรุฬ บุญเกิด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
สารบัญแผนภูมิ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	29
สมมติฐานในการวิจัย.....	29
ขอบเขตในการวิจัย.....	30
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	30
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	32
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
กลุ่มตัวอย่าง.....	33
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4. การอภิปรายผลการวิจัย.....	75
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก.....	101
ภาคผนวก ข.....	102
ภาคผนวก ค.....	120
ภาคผนวก ง.....	123
ภาคผนวก จ.....	136
ภาคผนวก ฉ.....	139
ประวัติผู้วิจัย.....	145

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	แสดงเกณฑ์การทำให้คะแนนแบบมาตราส่วนประเมินค่า..... 41
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนนักเรียนชั้นอนุบาลที่มีอายุ 3 ปี 6 เดือน - 4 ปี 6 เดือน ที่ สุ่มมาตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือ..... 42
ตารางที่ 3	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรม เลี้ยงดูแต่ละหัวข้อ..... 44
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับบุตร..... 55
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับบิดา..... 56
ตารางที่ 6	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับมารดา..... 57
ตารางที่ 7	แสดงค่ามัชฌิม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการ อบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูโดย รวม..... 58
ตารางที่ 8	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดา และมารดา..... 60
ตารางที่ 9	แสดงความถี่และค่ามัชฌิม เลขคณิตของพฤติกรรมแสดงความสามารถทางสังคม ของเด็กชาย..... 62
ตารางที่ 10	แสดงความถี่และค่ามัชฌิม เลขคณิตของพฤติกรรมแสดงความสามารถทางสังคม ของเด็กหญิง..... 64
ตารางที่ 11	แสดงค่ามัชฌิม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่าง ของค่ามัชฌิม เลขคณิตของความสามารถทางสังคมของเด็กชายและเด็กหญิง โดยใช้สถิติที..... 66

ตารางที่ 12	แสดงค่าคะแนนความสอดคล้องทางความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ของบิดาและมารดา และจำนวนช่วงเวลาของพฤติกรรมแสดงความสามารถ ทางสังคม.....	67
ตารางที่ 13	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนความสอดคล้องทางความคิดเห็นเกี่ยว กับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และความสามารถทางสังคมของเด็ก...	70
ตารางที่ 14	แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถทาง สังคม จำแนกตามเพศของเด็ก และคะแนนความสอดคล้องทางความคิดเห็น เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูสูงและต่ำ.....	72
ตารางที่ 15	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของความสามารถทางสังคม ของเด็กจำแนกตามคะแนนความสอดคล้องทางความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรม เลี้ยงดูของบิดามารดาและเพศของเด็ก.....	73
ตารางที่ 16	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความตรงภายในของแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู.....	101

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา.....	10
---	---	----